

Plantering av rosor

PLACERING

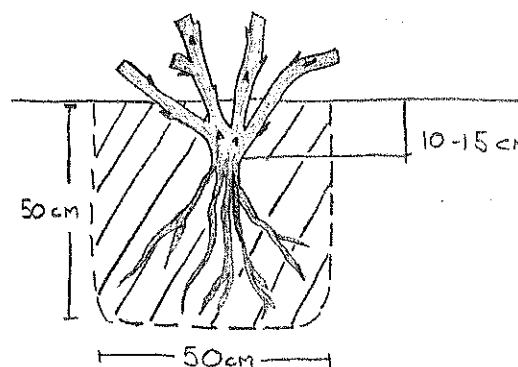
För att blomma bra vill de flesta rosor ha minst sex timmar sol per dag. Det finns rosor som kan växa i halvskugga med bara 4 timmar sol, men de blommar bättre i full sol. Rosor vill växa på en skyddad plats med god luftcirkulation.

Tänk på att inte plantera för nära husgrunder eller utskjutande tak, där jorden oftast är för torr. Närmare än 50 cm från väggen bör du inte plantera. Detta gäller också för klätterrosor.

Ett vanligt fel är att man gräver en planteringsgrop och fyller den med färdigköpt dyr fin rosjord. Detta ger en alltför vattenhållande jord, en "balja" som på vintern fryser till en kompakt isklump, speciellt på lerjordar. Rosjorden eller planteringsjorden man köper är tänkt som jordförbättringsmedel. Blanda därför alltid upp den köpta jorden med befintlig jord. **Rosor tycker inte om blöt, kall och tung jord.**

PLANTERING & JORD

- Gräv en grop, ca 50 cm bred och minst 50 cm djup. Ta tillvara det översta jordlagret. Blanda med lika delar rosjord.
- De flesta rosor är förädlade, dvs. sorten är inympad på en grundstam av vildros. Förädlingsstället syns som en ansvällning runt rothalsen där alla grenar utgår ifrån. Det är viktigt att plantan sätts så djupt att förädlingsstället hamnar 10-15 cm under markytan.
- Observera att om du vill plantera rosor på en plats där det har växt rosor tidigare måste all jord bytas ut. Jorden drabbas av s.k. jordtrötthet som annars kan skada dina nya plantor. Rosor är speciellt känsliga för jordtrötthet.
- Mylla ner en näve benmjöl, i planteringsgropen.

SKÖTSEL

Vattna rejält vid torra. Vattna hellre mycket och sällan, än lite och ofta. Om man småvattnar lite varje kväll kommer bara det översta jordlagret att hållas fuktigt. Rötterna kommer då att stanna kvar där och inte söka sig ner på djupet. Rosor med djupa rötter klarar av torrperioder och andra påfrestningar bättre. Vattna på dagtid direkt på jorden - aldrig på bladen, så minskar du risken för svartfläcksjuka som lätt uppstår om bladverket är fuktigt en längre tid.

Nyplanterade rosor behöver inte gödas under första året, benmjölet man använder vid planteringen är tillräckligt. Andra året börjar du gödsla. Första gödslingen skall göras så tidigt som möjligt på säsongen. Använd gärna ett organiskt fullgödselmédel, t.ex. Chrysan, och tillför dessutom trädgårdskompost. Rosor vill gärna ha en svagt sur miljö, pH 5,5-6,0.

VINTERSKYDD

När det varit ett par dagar av frost är det dags att förbereda rosorna för vintern. Kupa upp den befintliga jorden eller täck med täckbark för att skydda de nedre delarna av grenverket.

På stamrosor binder du försiktigt ihop kronan och knyter säckväv runt om. Se till att väven täcker ympstället. Fyll "påsen" med torra löv i kronan och knyt ihop.

Rosor väcks lätt ur vintervilan av den varma vårsolen och då vill de ha vatten, vilket de inte kan få om marken är frusen. Risken är då stor att det uppstår torkskador. Detta gäller särskilt känsliga busk och klängrosor. Skydda därför rosorna mot vårsolen tills du ska beskära dem i början av maj.

BESKÄRNING

Olika typer av rosor kräver olika beskärning. Skaffa en bok och läs på, till exempel "Nya Beskärningsboken". "Ytterst förenklat kan man dock säga så här angående rosbeskärning:

RABATTROSOR (klasblommiga och storblommiga rosor)

Spara 5-7 av de kraftigaste grenarna. Beskär så att 10-15 cm blir kvar. Klipp vid utåtriktad knopp.

BUSKROSOR (Gammaldags och moderna)

Ta bort en tredjedel eller en fjärdedel av grenarna varje år. Ta bort de äldsta grenarna långt ner på busken. Långa årsskott kortas in så att busken ser "bra" ut.

KLÄTTERROSOR

Principen är densamma som för buskrosor. Klätterrosor är ett slags buskrosor med långa skott.

Vresroshäckar kan beskäras hårt varje år.

Beskär inte rosorna för tidigt. Vänta till björkarna har fått "musöron".

SJUKDOMAR

De svampsporor som sprider svartfläckssjuka, rosrost och mjöldagg överlever tyvärr de hårdaste vintrar i jorden och på grenverket. Ta hand om din jord för att få friska rosor! Använd mycket organiskt material som t.ex. trädgårdskompost. Plocka bort angripna blad. Klipp bort rostangripna grenar. Lägg på ett tunt lager jord/kompost på vårenså att eventuella svampsporerna täcks över. Vattna aldrig rosor med vattenspridare. Om bladverket är fuktigt mer än fem timmar kan svartfläcksjukans sporer gro in i bladet.

SLOTTSTRÄDGÅRDEN
ULRIKSDAL

www.rappne.nu